

Osztrák szakszervezeti küldöttség látogatása

Az EFEDOSZ központi vezetőségének meghívására Magyarországra érkezett az osztrák építőmunkás-szakszervezet küldöttsége. A küldöttség három tagja Csongrád megyébe is ellátogatott, és megismerkedett az építőmunkások hétköznapijaival. A küldöttség vezetője, **Franz Babanitz**, nemzetgyűlési képviselő, bécsi szociális felügyelő, tagjai **Gottfried Grandl**, a stájerországi építő-szakszervezet elnökhelyettese és felügyelője, valamint **Karl Spörck** elnökhelyettes, a bécsi tartományi szervezet titkára.

Kedden délután a megyébe érkező küldöttséget az építő szakszervezetének megyei bizottságán **Sebők István** megyei titkár fogad-

ta, aki tájékoztatta a vendégeket a megye szakszervezeti mozgalmáról és az építőmunkások helyzetéről.

Ezután a DÉLÉP-nél tett látogatást a küldöttség, ahol **Sipos Mihály** vezérigazgató és **Laczkó György** szb-titkár tájékoztatta őket a vállalat munkájáról. Látogatást tettek különböző szegedi munkahelyeken, és hosszan időztek Észak-Újszegeden a családi házak építésénél. A küldöttség tagjai érdeklődtek a lakáshoz jutás feltételeiről, az árakról, a műszaki technológiáról és a komfortszínvonal változatairól.

Tegnap délelőtt Hódmezővásárhelyre és Csongrádra is ellátogatott az osztrák küldöttség, Csongrád megyei programjának befejezéséül.

MEDOSZ-megbeszélés

A MEDOSZ Csongrád megyei bizottsága tegnap, szerdán **Opusztaszeren** tartotta meg tanácskozását. A szakszervezeti tisztségviselők összegezték és fölvezolták azokat a tennivalókat, amelyek az MSZMP KB legutóbbi ülésén hozott határozatokból adódnak számukra. Áttekintették a szakszervezeti oktatás most záruló tanévének tapasztalatait és meghatározták az új tanév feladatait. A testület tagjai megbeszéltek azt az előterjesztést, amely a munkahelyi demokrácia korszerűsített fórumrendszerének működését és tapasztalatait foglalja össze. Érdekes beszámolót is meghallgattak: az ATIVIZIG igazgatóhelyettese részletes áttekintést nyújtott a vízügyi szervek környezetvédelmi tevékenységéről.

Paprikát termel a számítógép

Most kezdünk kopogtatni a számítógépes világ kapuján. Könnyű kimondanunk, hogy kicsit késtünk, és hogy minden késés nagyon nagy veszteség, de hadd hozakodjak elő megint egy példával. Körülbelül húsz éve lehet, hogy országos fotópályázaton díjat nyert az a kép, amelyiken motorbicikli volt két emberrel. A második kapát vitt a hátán, madzaggal akasztotta a nyakába, mintha puská lenne. Azért nyert, mert a jövő mezőgazdaságát látta benne a zsüri. Lám, eltelt húsz esztendő, és a motoros kapát régóta nem így értjük. Erősen bízom benne, nem kell hozzá húsz év, és mostani számítógépes lelkendezéseinket ugyanígy mosolygójuk meg.

Mondom a közelebbi példát. Alig pár éve termel az új üvegház a szentmihályteleki termelészövetkezetben. Automata berendezésekkel szerelték föl, ablakot nyitni, ablakot csukni, szellőztetni, öntözni, mind a gépek dolga. Megsodáltuk ezt a berendezést is, erősen remélve, hogy ez a jövő útja a mezőgazdaságban. Az irányító szerkezetnek emiatt külön terembe most egy-egy gépezet került, mint egy hűtőszekrény, és rá lehet bízni a hathektáros üvegház hűtőszekrény irányítását. Egy hónapja működik, de seregestül jönnek a szakemberek. Arra lehet következtetni, hogy a terem nagyságú irányítóközpontokba máshoz is hűtőszekrény nagyságú számítógépet tesznek hamarosan, ha hozzájuthatnak.

Hegyes, erős paprika terem most üveg alatt, fehér csemegepaprika, paradicsom, szegfű és a rózsá, mindnek más a gusztusa. A hozzáértő ember tudja már, mennyi legyen az éjszakai hőmérséklet, mennyi a nappali, mennyi a levegő, mennyi a páratartalom, és az előző irányító szerkezetet is úgy szerkesztették meg, hogy követni tudja az igényeket. Ha nyolc fokra van csak szüksége a növénynek éjszaka, legföljebb két fokkal térhetek el tőle. Most? Ha nyolc fokot írnak elő a gépnek, akkor holtbiztos, hogy nyolc fok lesz. Nem több, és nem kevesebb. Mi a haszna? Sokkal szebb a szegfű, jobban el lehet adni. A paprika is, a paradicsom is, és a rózsá is.

Hárompercenként mért és igazított a régi központ, a mostani percenként tízszer. Az elektromos hőmérők eddig ciccakkos vonalat rajzoltak, most egyeneset.

Mondhatnánk rá, kényeskedés az egész, hiszen a természetben jóval nagyobb ingadozásokat kell elviselnie minden növénynek. Valóban kényesek, természeti környezetben talán el is pusztulnának. Azért nemesítették őket, hogy többet teremjenek, és hamarabb. Nekik a három perc is nagy idő, egyenesre vasalták tehát a ciccakot.

Az áprilisi fagyot rendelni se lehetett volna pontosabban, azokon az éjszakákon dolgozott először a számítógép. Minusz három fok hajnalban, ez már vészhelyzet az üvegházban, talpra mindenki, lőtás-futás, ment-sük, ami menthető! Idén elmaradt a lőtás-futás, a műszerek továbbra is egyenes vonalakat rajzoltak, mert az üveg alatt semmit sem változott a hőmérséklet, pedig összesen csak két meleg vízű kút működött már akkor.

Megyünk az üvegházban, csőrömpöléssel csukódnak fölöttünk az ablakok. Bárányfelhő takarta el a napot, kevesebb a fény, nap nélkül a meleg is kisebb, dolgozik tehát a számítógép. Mire mi észrevesszük a bárányfelhőt, a gép már igazít az ablakokon. Erre még mondhatnánk, hogy egyszerű a dolog, kell hozzá egy fénymérő meg egy hőmérő, és az összes ablak csukódik. Csakhogy itt minden ablaknak másként kell csukódnia, mert minden növénynek más a gusztusa. Nyílnia is másként kell, ha emeget a bárányfelhő. Akkor is másképpen nyílik, ha megváltozik a szél iránya odakint. A régi is lezárta az ablakokat, ha jött a szél, és azonnal meleg lett az üvegház. A mostani csak azt a szárnyat csukja be az ablaknak, ahonnan fúj a szél, a másikat viszont nagyobb- ra nyitja, mert melegebbnek se szabad lennie.

Amikor a nap fölkel, a növény azonnal dolgozik. Érzékeli a fényt a szerkezet, az éjszakai hőmérsékletről könnyen átáll a nappalira. Igen ám, de a melegében kell addigra melegebbnek lennie, de nem hamarabb, és nem is később. Az év minden napjára előre beprogramozták a gépbe, mikor kel,

és mikor nyugszik a nap, a többi az ő dolga. Ha kicsit is késne, napkeltekor lecsapódna a pára a növényre, és a kártevő gombák azonnal megtelepednének rajta.

Elég ennyi a fifikából, tovább már ügyse tudnánk követni, megkérdeztük inkább, forrítással hogyan mérhető a számítógép haszna. Az elején vagyunk még a játéknak, komoly ember nem jósolhat. Bizni lehet benne, hogy jóval több lesz az első osztályú paprika, paradicsom, szegfű és rózsá. Azt már számították, ha olajjal kellene fűteniük, a drága gép ára az első évben megterülne, de itt nem olajjal fűtenek, hanem melegkutat vizével. Ha csak a szivattyúk energiaigényét számítjuk, akkor is elég három esztendő, és utána mindig van a számítógép. Hogy meddig jó? Erre senki nem tud felelni. Hollandiából vettük, ott nekedik éve működnek hasonlóké, és semmi baj nem volt velük.

Azonnal tovább kérdezzük: ennyire gyorsak vagyunk? Még csak négy éve, és mi már igazodni tudunk hozzájuk? Azt mondják a szakemberek, ne lelkendezz, mert ez még mindig a lassúságunkat jelzi: három évig ügködtek, mire hozzájuthattak. Panasz, vagy szemrehányás nem érheti őket, valóban nyitva tartották a szemüket, de a kereskedelmi világunk szeljárásait még nem számítógépes jelfogók érzékelik. Hollandiában állítólag négyezer üvegházban dolgozik ugyanilyen számítógép, pedig ott földgázzal fűtenek, és annyi a földgáz, hogy külföldre is szállítanak. Négyezer mészek kertészet igen kedvező hitelföltételekkel szerezte be a kis szerkezetet, mert a holland államnak van belőle a legnagyobb haszna, ha kevesebb földgázt tüzelnek el üvegházak fűtésére.

Váltig emlegetem, hogy kicsi a számítógép, de meg kell toldanom a mondókámat: tizenkétezer méter kubéj tartozik hozzá, negyvenkilenc érzékelővel, negyven villanymotorral, és százhetven mágneses szeleppel.

Horváth Dezső

Nyitnak az építőtáborok

Vasárnap megnyitják ka-puikat az építőtáborok, hogy augusztus 20-ig összesen 400 — kéthetes — turnusban fogadják a középiskolás, a szakmunkástanuló és az egyetemista fiatalokat — jelentette be **Varga-Sabján László**, a KISZ Központi Bizottságának titkára szerdán, az ifjúsági szövetség székházában tartott sajtótájékoztatóján.

Ezen a nyáron 27. alkalommal várják a fiatalokat az önkéntes ifjúsági építő-táborokba. Népszerű e mozgalom, ezt bizonyítja, hogy fennállása óta több mint egymillióan vettek részt nyáron a mezőgazdasági, illetve ipari munkákban. Az idén mintegy 10 ezerrel kevesebben lesznek az építő-táborokban, mint tavaly. Csökkent az igény az építő-táborozók munkája iránt.

A fiatalok 80 százaléka változatlanul a mezőgazdaság idényjellegű munkáját segíti, így a többieknek számos egyéb szaktáborot szerveztek. Június 29-én nyitják kapuikat az úgynevezett gyümölcsértékesítő táborok.

Az idén először, június 27-től veszik át üzemeltetésre a diákok a sífoki Delta éttermet. Ha a kísérlet beválik, jövőre több üzletet kívánnak a KISZ-esek bérbe venni, és az építőtáborosok-

kal üzemeltetni. A környezetvédelmi táborok — amelyek a KISZ Központi Bizottsága szervez és tart fent — mintegy 500 diák részvevője tisztítja a Balatont, a Velencei-tó partját, óvja az ottani erdőket, valamint a bükkji nemzeti parkban tevékenykedik.

Most először Pécsen, úgynevezett E. T. (Építőtábor) Hotel működött a KISZ. Itt diákgazdálkodással 30—40 forintért szállást, reggelit kaphatnak a fiatalok. A tervek között szerepeltek a városvédő építőtáborok is, s hogy az idén nem lesznek, annak oka: nincs olyan intézményi gazdája a városvédelemnek, amely fogadhatná a műemlék megóvását, helyreállítását segítő önkéntes fiatalokat.

Ujdonság: az idén a táborban döntik el, hogy a keresetet mire használják fel a diákok.

Alaposan felkészültek a táborozók szabad idejének hasznos eltöltésére. Bővülnek a mozgalom nemzetközi kapcsolatai is: Bulgáriába, Lengyelországba, az NDK-ba, Jugoszláviába nagyobb létszámú csoportokban mintegy ezer fiatal utazik, míg nyugat-európai táborokban mintegy 60 — idegen nyelvet beszélő — diák képviseli a magyarokat.

Kitüntetés

Az Elnöki Tanács **dr. Aranyos Zoltán**nak, a református egyház zsinati tanácsosának, az Országos Béketanács egyházközi békebizottsága főtitkárának az állam és a református egyház közötti jó viszony munkálásában kifejtett, eredményes tevékenysége elismeréseként a **Munka Érdemrend** arany fokozata kitüntetését adományozta.

Bolgár vendégek Hódmezővásárhelyen

A magyar—bolgár barátság napok keretében a megyénkben tartozkodó bolgár delegáció tegnap Vásárhelyre látogatott. Ez volt a rendezvénysorozat utolsó állomása.

A vendégeket, **Ivan Pejkovszkit**, a Bolgár Kulturális és Tájékoztatói Központ igazgatóját, valamint a delegáció tagjait **Kerekes István**, a városi pártbizottság

tagja és **Keresztes Istvánné**, a Hazafias Népfront városi bizottságának titkára fogadta. Ezt követően a vendégek a Marx Tsz-be, illetve a Népművészeti és Háziipari Szövetkezetbe látogattak, majd Erdős Péter festőművész műtermét keresték fel. Délután a VIII. körzeti párt- és tömegszervezeti székházban rendeztek baráti találkozót.

Vizsgáztak a búzafajták

Az Országos Fajtaminősítési Tanács kihelyezett ülése

Bár az ősibúza-fajták végleges minősítésére csak december végén kerül sor, idén a szokásosnál is „kiváncsibbák” voltak a kutatók, nemesítők munkáit előbb vagy utóbb elbíráló szakemberek. Így azután megrendezték azt a fajtaminősítő tanácskozást, amelyet tegnap, szerdán került sor, mégpedig a NÖMI Székkutatói Fajtakísérleti Állomásán, illetve a vásárhelyi tangazdaságban.

Fajtanemesítés terén nem árt tudni, hogy országunkban ezt a tevékenységet 25 tagú kollektíva végzi. Az ő szakvéleményüktől függ egy-egy új fajta bevezetése a köztermesztésbe, legyen az baromfi-, netán kukorica-, vagy búzafajta. Tegnap szemtanúi lehettünk annak, mennyi vita, lelkiismeretes munka, kimerítő határjárás, szenvedélyes felszólalás, érvelés előz meg egy végleges, visszavonhatatlan határozatot. A felelősség ugyanis óriási! Az ország legjobb szakembereiből álló zsüri véleményét — joggal — ugyan ki vétőzná meg?

Nos, e tanácskozás rendhagyó volt, hiszen fővárosunkban dől majd el az új fajták sorsa, de a szántóföldön, majd az Állatorvostudományi Egyetemi Tangazdaság központjában már így június derekán véleményét cserélték kutatók, professzorok, külkereskedelmi szakemberek és persze a termesztők.

Székkutatón, ahol délelőtt fogadták a vendégeket — köztük **dr. Magyar Gábor** mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettest — a résztvevők több mint 160 fajta őszi búza kispárcellás kísérleteit, majd a nagyüzemi táblákat tekinthették meg, sőt véleményezhették.

Dr. Szabó Miklós, a Növénytermesztési és Minőségvizsgáló Intézet osztályvezetője mutatta be, jellemezte a köztermesztésben már alkalmazott, a honosított és az új fajtajelöltek. Az MV 8 és 11-es fajták a legközkedveltebbek közé tartoznak, ve-

tésterületük ma meghaladja — MV 8-as esetében — a 30 százalékot Magyarországon, míg a GK Szeged a 4 százalékot, szóval ott van az első négy között.

A bemutatott a legmodernebb nemesítési munkák eredményét, a hazai és a külföldi fajták versenyt láthatták a résztvevők, ahol feltűnt, hogy a búza magassága sokat csökkent, viszont nőtt az állóképesség, a gépesíthetőség, a termőképesség és a télállóság. Nőtt a betegségekkel szembeni ellenálló képesség, a kultúrák tehát kevesebb vegyszeres kezelést igényelnek. Az ellenálló fajták kinemesítése már Szegeden megkezdődött. Most láthatunk először szintetikus fajtákat — 3—3 tiszta fajta keveréke —, amelyekben egymás belyegeit kiegészítik a fajták.

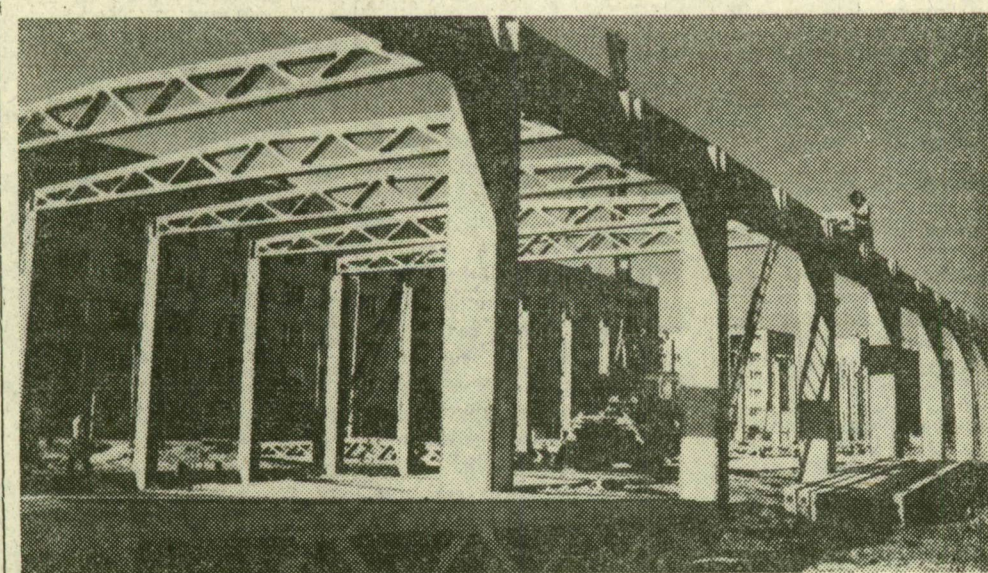
A NÖMI évente 330 ezer hektár vetőmag-szaporító területen végez szántóföldi ellenőrzést és minősítést.

Ebből idén az őszi búza 85 ezer hektárnyi. Az utóbbi két évben nem csupán a minősített fajták kerülnek köztermesztésbe, mert a legelőreteresebb keresztezések „betörnek” a vetőmag-szaporításra kereszttel a nagyüzemekbe.

Ez év július elsejétől megváltozik a kutatók érdekeltéi rendszere. Bevezetik a használati díjat, azaz a nemesítők a kereskedelemben forgalomba hozott vetőmag mennyisége után kapnak anyagi elismerést.

Dr. Magyar Gábor hozzájárulásában kiemelte; az új fajtákkal szemben — méltán — magasak a követelmények, ellenkező esetben a kutatás, a nemesítés területén visszalépés történne. Székkutatók szép, gondozott állomása a vezető és a dolgozók munkáját dicséri, a vásárhelyi tangazdaság vetőmag-szaporító tevékenységé pedig a szakértelem és a hozzáértés példája.

A. E.

Az építkezések egyik látványos szakasza a nagy súlyú betonelemek, a vázszerkezet összeillesztése. A Makkosházi körúton épülő kenyérgyár pilléreit ezekben a napokban emelik a helyükre. A rácsos

beton áthidalók súlya egyenként húsz másza.

Felvételünk a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat kivitelezésében magasodó kenyérgyár építkezéséről készült.